

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ευρωπαϊκή Οδηγία υπ'Αριθμ. 32003L0041

Οδηγία 2003/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 2003, για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών

Αποφασίζουμε:

Οδηγία 2003/41/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
της 3ης Ιουνίου 2003

για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2, το άρθρο 55 και το άρθρο 95 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής(1),

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής(2),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης(3),

Εκτιμώντας ακόλουθα:

(1) Μια γνήσια εσωτερική αγορά για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες είναι ουσιώδους σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στην Κοινότητα.

(2) Έχουν γίνει ήδη σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση της εσωτερικής αγοράς, γεγονός που επιτρέπει στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να ασκούν δραστηριότητες σε άλλα κράτη μέλη και εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας στους καταναλωτές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

(3) Η ανακοίνωση της Επιτροπής 'Εφαρμογή του πλαισίου για τις χρηματοπιστωτικές αγορές: πρόγραμμα δράσης' εντοπίζει σειρά μέτρων που είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, το δε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στη Λισσαβώνα στις 23 και 24 Μαρτίου 2000 ζήτησε να εφαρμοστεί αυτό το πρόγραμμα δράσης μέχρι το 2005.

(4) Στο πρόγραμμα δράσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες τονίζεται ότι η κατάρτιση οδηγίας για την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικής συνταξιοδότησης συνιστά επείγουσα προτεραιότητα, δεδομένου ότι τα ιδρύματα αυτά είναι μεγάλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία, αν και έχουν να διαδραματίσουν

κεντρικό ρόλο στην ολοκλήρωση, αποτελεσματικότητα και ρευστότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών, δεν καλύπτονται από κανένα συνεκτικό κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο θα τους παρείχε τη δυνατότητα να επωφελούνται πλήρως των πλεονεκτημάτων της εσωτερικής αγοράς.

(5) Από τη στιγμή που τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης υφίστανται συνεχώς πιέσεις οι επαγγελματικές συνταξιοδοτικές παροχές θα αποτελούν στο μέλλον όλο και περισσότερο το συμπλήρωμά τους. Για το λόγο αυτό οι επαγγελματικές συνταξιοδοτικές παροχές θα πρέπει να αναπτυχθούν, χωρίς ωστόσο να τίθεται υπό αμφισβήτηση η σημασία των δημόσιων συνταξιοδοτικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης όσον αφορά την ασφάλεια, τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα της κοινωνικής προστασίας, η οποία θα πρέπει να διασφαλίζει ένα αποδεκτό βιοτικό επίπεδο κατά τη γήραρα και να αποτελεί συνεπώς το επίκεντρο του στόχου της ενίσχυσης του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου.

(6) Η παρούσα οδηγία αποτελεί, συνεπώς, ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση μιας εσωτερικής αγοράς επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, οργανωμένης σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Με τη θέσπιση του 'κανόνα της συνετής διαχείρισης' ως βασικής αρχής για τις επενδύσεις κεφαλαίου, καθώς και με τη διευκόλυνση μιας διασυννοριακής δραστηριότητας των ιδρυμάτων, ενθαρρύνεται ο αναπροσανατολισμός της αποταμίευσης προς τον τομέα των επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, και προάγεται κατ' αυτόν τον τρόπο η οικονομική και κοινωνική πρόοδος.

(7) Οι θεσπιζόμενοι με την παρούσα οδηγία κανόνες εποπτείας αποσκοπούν εξίσου να διασφαλίσουν ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας για τους μελλοντικούς συνταξιούχους, μέσω της επιβολής αυστηρών προτύπων εποπτείας, και να καταστήσουν εφικτή την αποτελεσματική διαχείριση των συστημάτων επαγγελματικής συνταξιοδότησης.

(8) Ιδρύματα εντελώς ξεχωριστά από οποιαδήποτε χρηματοδοτούσα επιχείρηση τα οποία ασκούν δραστηριότητες βάσει της αρχής της κεφαλαιοποίησης, με μοναδικό στόχο την προσφορά συνταξιοδοτικών παροχών, θα πρέπει να είναι ελεύθερα να παρέχουν υπηρεσίες και να προβαίνουν σε επενδύσεις, τηρουμένων απλώς συντονισμένων κανόνων εποπτείας, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για ιδρύματα που θεωρούνται νομικές οντότητες.

(9) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν πλήρως υπεύθυνα για την οργάνωση των ιδίων συστημάτων συνταξιοδότησης καθώς και για τη λήψη απόφασης σχετικά με το ρόλο εκάστου των τριών 'πυλώνων' του συνταξιοδοτικού συστήματος στα επί μέρους κράτη μέλη. Στα πλαίσια του δεύτερου πυλώνα, θα πρέπει επίσης να παραμένουν πλήρως υπεύθυνα για το ρόλο και τις λειτουργίες των διαφόρων ιδρυμάτων που προσφέρουν επαγγελματικές συνταξιοδοτικές παροχές, όπως τα ταμεία συντάξεων ολόκληρου του οικονομικού κλάδου, τα ταμεία συντάξεων των επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις ασφάλειας ζωής. Η παρούσα οδηγία δεν αποσκοπεί να αμφισβητήσει την εν λόγω αρχή.

(10) Οι εθνικοί κανόνες σχετικά με τη συμμετοχή των ελεύθερων επαγγελματιών σε ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών διαφέρουν. Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών μπορούν να λειτουργούν βάσει συμφωνιών με επαγγελματικές ενώσεις ή ομάδες, των οποίων τα μέλη ενεργούν ως ελεύθεροι επαγγελματίες, ή απευθείας με ελεύθερους επαγγελματίες και μισθωτούς. Σε ορισμένα κράτη μέλη, ένας ελεύθερος επαγγελματίας μπορεί επίσης να γίνει μέλος ιδρύματος, εφόσον ενεργεί ως εργοδότης ή παρέχει τις επαγγελματικές του υπηρεσίες σε μια επιχείρηση. Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι ελεύθεροι επαγγελματίες δεν μπορούν να ενταχθούν σε ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών εάν δεν πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιβαλλόμενων από το κοινωνικό και εργατικό δίκαιο.

(11) Θα πρέπει να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας τα ιδρύματα που διαχειρίζονται καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης, τα οποία έχουν ήδη συντονισθεί σε κοινοτικό επίπεδο. Θα

πρέπει πάντως να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα των ιδρυμάτων τα οποία διαχειρίζονται, σε ένα και το αυτό κράτος μέλος, τόσο καθεστάτα κοινωνικής ασφάλισης όσο και επαγγελματικά συνταξιοδοτικά καθεστάτα.

(12) Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που καλύπτονται ήδη από κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο θα πρέπει γενικά να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Δεδομένου όμως ότι τα ιδρύματα αυτά μπορούν επίσης να παρέχουν σε ορισμένες περιπτώσεις υπηρεσίες επαγγελματικής συνταξιοδότησης, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι η παρούσα οδηγία δεν θα δημιουργεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Τέτοιες στρεβλώσεις μπορούν να αποφευχθούν με την εφαρμογή των απαιτήσεων εποπτείας της παρούσας οδηγίας στις υπηρεσίες επαγγελματικής συνταξιοδότησης που παρέχουν οι επιχειρήσεις ασφάλειας ζωής. Η Επιτροπή θα πρέπει να ελέγχει επίσης προσεκτικά την κατάσταση στις αγορές επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών και να αξιολογεί τη δυνατότητα επέκτασης της προαιρετικής εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε άλλα ρυθμιζόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

(13) Όταν αποσκοπούν στην εξασφάλιση οικονομικής ασφάλειας μετά τη συνταξιοδότηση, οι εισφορές που καταβάλλουν τα ιδρύματα τα οποία προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών πρέπει να μεριμνούν γενικώς για την καταβολή ισόβιας σύνταξης. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατές οι εισφορές για προσωρινή περίοδο ή η καταβολή ενός εφάπαξ ποσού.

(14) Είναι σημαντικό να εξασφαλίζεται ότι οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν θα αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της φτώχειας αλλά θα απολαμβάνουν αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης. Η δέουσα κάλυψη των βιομετρικών κινδύνων στο πλαίσιο των συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων αποτελεί σημαντική πτυχή της καταπολέμησης της φτώχειας και της ανασφάλειας μεταξύ των ηλικιωμένων. Κατά τον καθορισμό ενός συνταξιοδοτικού πλαισίου, οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι, ή οι αντίστοιχοι εκπρόσωποί τους, εξετάζουν τη δυνατότητα να περιλαμβάνεται στο πλαίσιο αυτό η κάλυψη του κινδύνου μακροζωίας και των κινδύνων της ανικανότητας απασχόλησης, καθώς και πρόβλεψη για επιζώντα προστατευόμενα άτομα.

(15) Το να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να εξαιρέσουν από το πεδίο εφαρμογής της εθνικής εκτελεστικής νομοθεσίας τα ιδρύματα που διαχειρίζονται καθεστάτα στα οποία αθροιστικώς μετέχουν λιγότερα από 100 μέλη εν συνόλω μπορεί να διευκολύνει την εποπτεία σε ορισμένα κράτη μέλη, χωρίς να επηρεάσει την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον εν λόγω τομέα. Αυτό, ωστόσο, δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα των ιδρυμάτων να ορίζουν, για τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου επενδύσεών τους και τη φύλαξη των στοιχείων του ενεργητικού τους, δεόντως εγκεκριμένους διαχειριστές επενδύσεων και θεματοφύλακες εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος.

(16) Ιδρύματα όπως τα 'Unterstützungskassen' στη Γερμανία, τα μέλη των οποίων δεν έχουν νόμιμα δικαιώματα σε ορισμένο ποσό και τα συμφέροντά τους προστατεύονται από υποχρεωτική εκ του νόμου ασφάλιση κατά της αφερεγγυότητας, θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

(17) Προκειμένου να προστατευθούν τα μέλη και οι δικαιούχοι, τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών θα πρέπει να περιορίσουν τις δραστηριότητές τους στις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία και στις πράξεις που απορρέουν από αυτές.

(18) Σε περίπτωση πτώχευσης χρηματοδοτούσας επιχείρησης, το μέλος κινδυνεύει να στερηθεί τόσο την εργασία του όσο και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχει συγκεντρώσει. Προέχει συνεπώς να ληφθεί μέριμνα ώστε να υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ αυτής της επιχείρησης και του ιδρύματος καθώς και να προβλέπονται ελάχιστοι εποπτικοί κανόνες για την προστασία των μελών.

(19) Τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών λειτουργούν και εποπτεύονται με τρόπους που διαφέρουν αισθητά από ένα κράτος μέλος σε άλλο. Σε ορισμένα κράτη μέλη η εποπτεία μπορεί να αφορά όχι μόνον το ίδιο το ίδρυμα, αλλά και τους φορείς ή τις εταιρίες που είναι εξουσιοδοτημένες να το διαχειρίζονται. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν υπόψη αυτή την ιδιαιτερότητα στο

μέτρο που πληρούνται πραγματικά όλες οι απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν επίσης να επιτρέπουν σε ασφαλιστικούς και άλλους χρηματοπιστωτικούς φορείς να διαχειρίζονται ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών.

(20) Δεδομένου ότι τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών παρέχουν χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και αναλαμβάνουν μεγάλη ευθύνη όσον αφορά τη χορήγηση επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, θα πρέπει να ανταποκρίνονται σε ορισμένα ελάχιστα εποπτικά πρότυπα όσον αφορά τις δραστηριότητες και τους όρους λειτουργίας τους.

(21) Ο τεράστιος αριθμός ιδρυμάτων σε ορισμένα κράτη μέλη επιβάλλει να εξευρεθεί μια ρεαλιστική λύση σχετικά με την εκ των προτέρων έγκριση των ιδρυμάτων. Εάν, πάντως, ένα ίδρυμα επιθυμεί να διαχειρίζεται ένα σύστημα σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να απαιτείται να λάβει προηγουμένως την έγκριση της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής.

(22) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να απαιτεί από όλα τα ιδρύματα τα οποία είναι εγκατεστημένα στο έδαφος του να συντάσσουν ετήσιους λογαριασμούς και ετήσιες εκθέσεις, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα συνταξιοδοτικά συστήματα που διαχειρίζονται τα ιδρύματα και, ει δυνατόν, τους ετήσιους λογαριασμούς και τις ετήσιες εκθέσεις για κάθε συνταξιοδοτικό σύστημα. Οι ετήσιοι λογαριασμοί και η ετήσια έκθεση που απεικονίζουν πιστά τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του ιδρύματος και την χρηματοοικονομική του κατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη κάθε συνταξιοδοτικό σύστημα το οποίο διαχειρίζεται το ίδρυμα, και εγκρίνονται δεόντως από άτομο με σχετική άδεια, αποτελούν ουσιώδη πηγή πληροφόρησης για τα μέλη και τους δικαιούχους του προγράμματος και τις αρμόδιες αρχές. Ειδικότερα επιτρέπουν, ιδίως, στις αρμόδιες αρχές να ελέγχουν την οικονομική ευρωστία ενός ιδρύματος και να εκτιμούν κατά πόσον είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις συμβατικές του υποχρεώσεις.

(23) Η κατάλληλη πληροφόρηση των μελών και των δικαιούχων του συνταξιοδοτικού καθεστώτος είναι κεφαλαίωδους σημασίας. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις αιτήσεις πληροφόρησης σχετικά με την οικονομική ευρωστία του ιδρύματος, τους συμβατικούς κανόνες, τις παροχές και την πραγματική χρηματοδότηση των σωρευμένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων καθώς και την επενδυτική πολιτική και τη διαχείριση των κινδύνων και του κόστους.

(24) Η επενδυτική πολιτική ενός ιδρύματος συνιστά αποφασιστικό παράγοντα τόσο για την ασφάλεια όσο και για τη δυνατότητα κάλυψης των επαγγελματικών συντάξεων. Είναι, συνεπώς, απαραίτητο τα ιδρύματα να καταρτίζουν και, τουλάχιστον ανά τριετία, να αναθεωρούν τις κατευθύνσεις τους όσον αφορά την επενδυτική πολιτική. Η επενδυτική πολιτική πρέπει να γνωστοποιείται στις αρμόδιες αρχές και, εφόσον το ζητήσουν, στα μέλη και τους δικαιούχους κάθε συνταξιοδοτικού συστήματος.

(25) Για να εκπληρώσουν την εκ του νόμου αποστολή τους, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν τα κατάλληλα δικαιώματα πληροφόρησης και εξουσίες παρέμβασης έναντι των ιδρυμάτων και των ατόμων που ασκούν πραγματικά τη διαχείρισή τους. Όταν το ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών έχει αναθέσει ορισμένες σημαντικές δραστηριότητες σε άλλες επιχειρήσεις (outsourcing), όπως τη διαχείριση των επενδύσεων, τις τεχνολογίες των πληροφοριών ή τη λογιστική, θα πρέπει να είναι δυνατόν τα εν λόγω δικαιώματα πληροφόρησης και οι εν λόγω εξουσίες παρέμβασης να επεκτείνονται στις προαναφερόμενες (outsourced) δραστηριότητες, προκειμένου να ελέγχεται κατά πόσον οι τελευταίες ασκούνται σύμφωνα με τους κανόνες εποπτείας.

(26) Ο συνετός υπολογισμός των τεχνικών αποθεματικών είναι βασική προϋπόθεση για να εξασφαλίζεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων πληρωμής των συντάξεων. Είναι, συνεπώς, απαραίτητο τα τεχνικά αποθεματικά να υπολογίζονται βάσει αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων και να πιστοποιούνται από ειδικευμένα προς τούτο άτομα. Τα μέγιστα επιτόκια πρέπει να επιλέγονται με σύνεση, σύμφωνα με τους σχετικούς

εθνικούς κανόνες. Το ελάχιστο ποσό των τεχνικών αποθεματικών θα πρέπει να επαρκεί αφενός ώστε να συνεχίσουν να καταβάλλονται οι οφειλόμενες προς τους δικαιούχους παροχές, και να αντικατοπτρίζει αφετέρου τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τα σωρευμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των μελών.

(27) Οι κίνδυνοι που καλύπτονται από τα ιδρύματα διαφέρουν αισθητά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Τα κράτη μέλη καταγωγής θα πρέπει, κατά συνέπεια, να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν στον υπολογισμό των τεχνικών αποθεματικών πρόσθετους και αναλυτικότερους κανόνες από αυτούς που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

(28) Η κατοχή κατάλληλων και επαρκών στοιχείων ενεργητικού για την κάλυψη των τεχνικών αποθεματικών προστατεύει τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων του συνταξιοδοτικού καθεστώτος στην περίπτωση που η χρηματοδοτούσα επιχείρηση καταστεί αφερέγγυα. Σε περίπτωση διασυνοριακής δραστηριότητας ιδιαίτερα, η αμοιβαία αναγνώριση των αρχών εποπτείας που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη προϋποθέτει ότι τα τεχνικά αποθεματικά θα καλύπτονται πλήρως ανά πάσα στιγμή.

(29) Εάν το ίδρυμα δεν λειτουργεί σε διασυνοριακή βάση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν τη μερική χρηματοδότηση, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν καταρτίσει κατάλληλο σχέδιο για την αποκατάσταση της πλήρους χρηματοδότησης και υπό την επιφύλαξη των απαιτήσεων της οδηγίας 80/987/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 1980, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την προστασία των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη(4).

(30) Σε πολλές περιπτώσεις, η χρηματοδοτούσα επιχείρηση και όχι το ίδιο το ίδρυμα θα μπορούσε είτε να καλύπτει τους βιομετρικούς κινδύνους είτε να εγγυάται ορισμένες παροχές ή επενδυτικές αποδόσεις. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, το ίδιο το ίδρυμα παρέχει την εν λόγω κάλυψη ή τις εν λόγω εγγυήσεις και οι χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις περιορίζονται γενικά στις υποχρεώσεις καταβολής των αναγκαίων εισφορών. Υπό αυτές τις συνθήκες, τα προσφερόμενα προϊόντα εξομοιούνται προς αυτά των επιχειρήσεων ασφάλειας ζωής και τα σχετικά ιδρύματα θα πρέπει να κατέχουν τουλάχιστον τους ίδιους συμπληρωματικούς ίδιους πόρους όπως οι επιχειρήσεις για τις ασφάλειες ζωής.

(31) Τα ιδρύματα είναι εξαιρετικά μακροπρόθεσμοι επενδυτές. Η εξαγορά των στοιχείων του ενεργητικού που έχουν στην κατοχή τους μπορεί γενικά να έχει ως σκοπό μόνο την προσφορά συνταξιοδοτικών παροχών. Εξάλλου, για να προστατευθούν επαρκώς τα δικαιώματα των μελών και των δικαιούχων, τα ιδρύματα θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέξουν κατανομή των στοιχείων του ενεργητικού τους ανάλογη με τη συγκεκριμένη φύση και διάρκεια των στοιχείων του παθητικού. Τούτο προϋποθέτει αποτελεσματική εποπτεία και προσέγγιση των επενδυτικών κανόνων, προκειμένου τα ιδρύματα να διαθέτουν επαρκές περιθώριο ελιγμών για να αποφασίζουν ως προς την ασφαλέστερη και αποτελεσματικότερη επενδυτική πολιτική και να υποχρεούνται να κινούνται συνετά. Συνεπώς, η τήρηση του κανόνα της συνετής διαχείρισης επιβάλλει μια επενδυτική πολιτική που να ανταποκρίνεται στη δομή της συμμετοχής στην ασφάλιση των ασφαλισμένων του εκάστοτε ιδρύματος επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών.

(32) Οι εποπτικές μέθοδοι και πρακτικές διαφέρουν μεταξύ κρατών μελών. Για το λόγο αυτό, ενδείκνυται να δοθεί στα κράτη μέλη κάποια διακριτική ευχέρεια σχετικά με τους συγκεκριμένους επενδυτικούς κανόνες που επιθυμούν να επιβάλλουν στα εγκατεστημένα στην επικράτειά τους ιδρύματα. Ωστόσο, οι κανόνες αυτοί δεν πρέπει να παρεμποδίζουν την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας κεφαλαίων, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι εποπτείας.

(33) Ως εξαιρετικά μακροπρόθεσμοι επενδυτές με χαμηλό κίνδυνο ρευστότητας, τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών είναι σε θέση να επενδύουν σε μη ρευστά στοιχεία ενεργητικού, όπως οι μετοχές, καθώς και στις αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων εντός συνετών ορίων. Μπορούν, επίσης, να επωφελούνται των δυνατοτήτων διαφοροποίησης σε διεθνές επίπεδο. Για το λόγο αυτό, οι επενδύσεις σε

μετοχές, αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων και νομίματα διαφορετικά από αυτά των στοιχείων του παθητικού τους δεν θα πρέπει να περιορίζονται, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι εποπτείας.

(34) Εντούτοις, εάν το ίδρυμα λειτουργεί σε διασυνοριακή βάση, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής μπορούν να του ζητήσουν να εφαρμόσει όρια για τις επενδύσεις σε μετοχές και παρεμφερή περιουσιακά στοιχεία που δεν γίνονται δεκτά προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, σε μετοχές και άλλους τίτλους εκδιδόμενους από την ίδια επιχείρηση ή σε στοιχεία ενεργητικού που εκφράζονται σε νομίματα διαφορετικά από εκείνα του παθητικού, υπό τον όρο ότι οι κανόνες αυτοί ισχύουν επίσης για ιδρύματα εγκατεστημένα στο κράτος μέλος υποδοχής.

(35) Οι περιορισμοί ως προς την ελεύθερη επιλογή εγκεκριμένων διαχειριστών στοιχείων ενεργητικού και θεματοφυλάκων εκ μέρους ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών περιορίζουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και θα πρέπει, συνεπώς, να καταργηθούν.

(36) Με την επιφύλαξη της εθνικής κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την οργάνωση των συνταξιοδοτικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής ασφάλισης και των συνεπειών των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, τα ιδρύματα θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε άλλα κράτη μέλη. Θα πρέπει να τους επιτρέπεται να δέχονται χρηματοδότηση από χρηματοδοτούσες επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη και να διαχειρίζονται συστήματα συνταξιοδότησης με μέλη σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει τα εν λόγω ιδρύματα σε σημαντικές οικονομίες κλίμακας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου στην Κοινότητα και στη διευκόλυνση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Τούτο προϋποθέτει την αμοιβαία αναγνώριση των εποπτικών προτύπων. Την εποπτεία για την ορθή επιβολή αυτών των εποπτικών προτύπων θα πρέπει να αναλαμβάνει η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά.

(37) Το δικαίωμα ενός ιδρύματος κράτους μέλους να διαχειρίζεται καθεστώς επαγγελματικής συνταξιοδότησης που έχει θεσπιστεί σε άλλο κράτος μέλος θα πρέπει να ασκείται τηρουμένων στο ακέραιο των διατάξεων της ισχύουσας κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής, εφόσον σχετίζεται με συνταξιοδοτικά καθεστώτα, για παράδειγμα με τον καθορισμό και την καταβολή συνταξιοδοτικών παροχών και με τους όρους για τη δυνατότητα μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.

(38) Όταν ένα ίδρυμα ασκεί χωριστή διαχείριση (ring-fenced), οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται μεμονωμένα έναντι του ιδρύματος αυτού.

(39) Είναι σημαντικό να προβλεφθεί η συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών για λόγους επιτήρησης καθώς και η συνεργασία μεταξύ των αρχών αυτών και της Επιτροπής για άλλους σκοπούς. Προκειμένου να αντεπεξέλθουν στα καθήκοντά τους και να συμβάλλουν στην ουσιαστική και έγκαιρη εφαρμογή της οδηγίας αυτής, οι αρμόδιες αρχές παρέχουν ή μια στην άλλη τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να εφαρμοστούν οι διατάξεις της οδηγίας. Η Επιτροπή εξεδήλωσε την πρόθεσή της να συγκροτήσει μια επιτροπή επιβλεπόντων προκειμένου να ενθαρρύνει τη συνεργασία, συντονισμό και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των αρμοδίων εθνικών αρχών και να προωθήσει την συνεπή εφαρμογή της οδηγίας.

(40) Δεδομένου ότι οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης, δηλαδή η θέσπιση ενός κοινοτικού νομοθετικού πλαισίου που να καλύπτει τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύνανται συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο η Κοινότητα δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία μέτρα

για το σκοπό αυτό,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες για την ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών. Αν, βάσει της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών δεν διαθέτουν νομική προσωπικότητα, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την οδηγία είτε στα ιδρύματα αυτά είτε, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, στους εξουσιοδοτημένους φορείς που τα διαχειρίζονται και ενεργούν για λογαριασμό τους.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

α) σε ιδρύματα που διαχειρίζονται συστήματα κοινωνικής ασφάλισης τα οποία εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71(5) και τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 574/72(6)

β) σε ιδρύματα που εμπίπτουν στις οδηγίες 73/239/ΕΟΚ(7), 85/611/ΕΟΚ(8), 93/22/ΕΟΚ(9), 2000/12/ΕΚ(10) και 2002/83/ΕΚ(11)

γ) σε ιδρύματα που λειτουργούν σε διανεμητική βάση

δ) σε ιδρύματα όπου οι υπάλληλοι των χρηματοδοτουσών επιχειρήσεων δεν έχουν εκ του νόμου δικαιώματα στα οφέλη και όπου η χρηματοδοτούσα επιχείρηση μπορεί να αποδεσμεύσει σε οιαδήποτε στιγμή τα στοιχεία του ενεργητικού και να μην ανταποκριθεί κατ' ανάγκη στις υποχρεώσεις της προς καταβολή των συνταξιοδοτικών οφελών

ε) στις επιχειρήσεις οι οποίες, για την καταβολή των συντάξεων στους υπαλλήλους τους, προσφεύγουν στη σύσταση αποθεματικών στον ισολογισμό.

Άρθρο 3

Εφαρμογή σε ιδρύματα που διαχειρίζονται συστήματα κοινωνικής ασφάλισης

Ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών που διαχειρίζονται επίσης συστήματα υποχρεωτικής συνταξιοδότησης συνδεδεμένα με την εργασία, τα οποία θεωρούνται ως συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που εμπίπτουν στους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και (ΕΟΚ) αριθ. 574/72, διέπονται από την παρούσα οδηγία όσον αφορά τις μη υποχρεωτικές δραστηριότητές τους στον τομέα της επαγγελματικής συνταξιοδότησης. Στην περίπτωση αυτή, η διαχείριση όλων των υποχρεώσεων και των αντίστοιχων στοιχείων του ενεργητικού θα γίνεται χωριστά και δεν θα είναι δυνατή η μεταφορά στα συστήματα υποχρεωτικής συνταξιοδότησης τα οποία θεωρούνται ως συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, ή αντιστρόφως.

Άρθρο 4

Προαιρετική εφαρμογή σε ιδρύματα που διέπονται από την οδηγία 2002/83/ΕΚ

Τα κράτη μέλη καταγωγής μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων 9 έως 16 και 18 έως 20 της παρούσας οδηγίας στις δραστηριότητες παροχής επαγγελματικών συντάξεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που διέπονται από την οδηγία 2002/83/ΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, ο διαχωρισμός, η διαχείριση και η οργάνωση όλων των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που αντιστοιχούν στις ανωτέρω δραστηριότητες πραγματοποιούνται χωριστά από τις υπόλοιπες δραστηριότητες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, χωρίς καμία δυνατότητα μεταφοράς.

Στην περίπτωση αυτή, και μόνο όσον αφορά τις δραστηριότητες στον τομέα των επαγγελματικών

συντάξεων, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δεν υπάγονται στα άρθρα 20 έως 26, 31 και 36 της οδηγίας 2002/83/ΕΚ.

Το κράτος μέλος καταγωγής διασφαλίζει ότι, είτε οι αρμόδιες αρχές, είτε οι υπεύθυνες για την εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αρχές που καλύπτονται από την οδηγία 2002/83/ΕΚ εξετάζουν, στο πλαίσιο του εποπτικού τους έργου, τον αυστηρό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων των σχετικών με την παροχή επαγγελματικών συντάξεων.

Άρθρο 5

Μικρά συνταξιοδοτικά ιδρύματα και συστήματα εκ του νόμου

Με εξαίρεση το άρθρο 19 τα κράτη μέλη μπορούν να μην εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία, εν όλω ή εν μέρει, σε οποιοδήποτε ίδρυμα εγκατεστημένο στις επικράτειές τους το οποίο διαχειρίζεται συνταξιοδοτικά συστήματα που έχουν συνολικά λιγότερα από 100 μέλη. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2 παράγραφος 2, τα ιδρύματα αυτά θα πρέπει, ωστόσο, να έχουν το δικαίωμα να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία σε εθελοντική βάση. Το άρθρο 20 μπορεί να εφαρμόζεται μόνο εάν ισχύουν όλες οι άλλες διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη μπορούν να μην εφαρμόσουν τα άρθρα 9 έως 17 στα ιδρύματα στα οποία η παροχή επαγγελματικών συνταξιοδοτήσεων έχει θεσπιστεί εκ του νόμου, και τυγχάνει της εγγύησης δημόσιας αρχής. Το άρθρο 20 μπορεί να εφαρμόζεται μόνον εάν ισχύουν όλες οι άλλες διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 6

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

α) 'ίδρυμα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών', ή 'ίδρυμα': το ίδρυμα το οποίο λειτουργεί, ανεξαρτήτως της νομικής του μορφής, σε κεφαλαιοποιητική βάση και ιδρύεται, ξεχωριστά από οποιαδήποτε χρηματοδοτούσα επιχείρηση ή επαγγελματική ένωση, με στόχο να χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας με βάση συμφωνία ή σύμβαση η οποία έχει συναφθεί:

- μεμονωμένα ή συλλογικά μεταξύ εργοδότη(-ών) και εργαζομένου(-ων) ή των αντίστοιχων εκπροσώπων τους, ή

- με ελεύθερους επαγγελματίες, κατά τη νομοθεσία του κράτους μέλους καταγωγής και του κράτους μέλους υποδοχής

και το οποίο αναπτύσσει δραστηριότητες που συνδέονται άμεσα με τον ανωτέρω στόχο·

β) 'συνταξιοδοτικό σύστημα': η σύμβαση, η συμφωνία, το έγγραφο καταπιστεύματος (trust deed) και οι κανόνες διά των οποίων καθορίζεται ποιες συνταξιοδοτικές παροχές χορηγούνται και υπό ποιους όρους·

γ) 'χρηματοδοτούσα επιχείρηση': οποιαδήποτε επιχείρηση, ή άλλος φορέας, ανεξαρτήτως του εάν περιλαμβάνει ή απαρτίζεται από ένα ή περισσότερα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ενεργούντα υπό την ιδιότητα εργοδότη ή ελεύθερου επαγγελματία ή οποιουδήποτε συνδυασμού αυτών και που καταβάλλει εισφορές σε ίδρυμα για παροχή επαγγελματικής συνταξιοδότησης·

δ) 'συνταξιοδοτικές παροχές': οι παροχές υπό μορφήν πληρωμών που καταβάλλονται είτε εφ' όρου ζωής είτε για προσωρινό χρονικό διάστημα, ή ως εφάπαξ ποσό, που καταβάλλονται με γνώμονα ή αναμένοντας τη συνταξιοδότηση ή, εφόσον είναι συμπληρωματικές των εν λόγω συνταξιοδοτικών παροχών και παρέχονται επικουρικά, υπό μορφήν πληρωμών σε περίπτωση θανάτου, αναπηρίας, ή παύσης της απασχόλησης, ή υπό μορφήν καταβολής ενισχύσεων ή παροχής υπηρεσιών σε περίπτωση ασθένειας, ένδειας ή θανάτου. Προκειμένου να διευκολύνεται η οικονομική ασφάλεια κατά τη σύνταξη, οι παροχές αυτές λαμβάνουν συνήθως τη μορφή πληρωμών εφ' όρου ζωής. Είναι ωστόσο δυνατόν να καταβληθούν πληρωμές για προσωρινό χρονικό διάστημα ή ως εφάπαξ ποσόν·

ε) 'μέλη': τα άτομα των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες στοιχειοθετούν ή πρόκειται να

στοιχειοθετήσουν δικαίωμα σε συνταξιοδοτικές παροχές σύμφωνα με τις προβλέψεις συνταξιοδοτικού συστήματος

στ) 'δικαιούχοι': τα άτομα τα οποία εισπράττουν συνταξιοδοτικές παροχές

ζ) 'αρμόδιες αρχές': οι εθνικές αρχές που έχουν οριστεί να ασκούν τα καθήκοντα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία

η) 'βιομετρικοί κίνδυνοι': οι κίνδυνοι που συνδέονται με θάνατο, ανικανότητα και μακροζωία

θ) 'κράτος μέλος καταγωγής': το κράτος μέλος στο οποίο το ίδρυμα έχει την έδρα του ή το κύριο διοικητικό του κατάστημα ή, εφόσον δεν έχει έδρα, το κύριο διοικητικό του κατάστημα

ι) 'κράτος μέλος υποδοχής': το κράτος μέλος του οποίου η κοινωνική και εργατική νομοθεσία σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις διέπει τις σχέσεις μεταξύ χρηματοδοτούσας επιχείρησης και μελών.

Άρθρο 7

Δραστηριότητες των ιδρυμάτων

Κάθε κράτος μέλος απαιτεί από τα ιδρύματα που βρίσκονται στην επικράτειά του να περιορίζουν τις δραστηριότητές τους σε αυτές που συνδέονται με συνταξιοδοτικές παροχές και στις δραστηριότητες που απορρέουν από αυτές.

Όταν, βάσει του άρθρου 4, μια ασφαλιστική επιχείρηση διαχειρίζεται τις σχετικές με την παροχή επαγγελματικών συνταξιοδοτήσεων δραστηριότητές της μέσω ξεχωριστής παρουσίασης και διαχείρισης του ενεργητικού και του παθητικού, η δραστηριότητα αυτή πρέπει να περιορίζεται στις πράξεις τις σχετικές με τις συνταξιοδοτικές παροχές και σε δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με αυτές.

Άρθρο 8

Νομικός διαχωρισμός μεταξύ χρηματοδοτουσών επιχειρήσεων και ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών

Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει το νομικό διαχωρισμό μεταξύ μιας χρηματοδοτούσας επιχείρησης και ενός ιδρύματος επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, ώστε, σε περίπτωση πτώχευσης της χρηματοδοτούσας επιχείρησης, να διαφυλάσσονται τα περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος προς το συμφέρον των μελών και των δικαιούχων.

Άρθρο 9

Προϋποθέσεις για τη λειτουργία

1. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει, για κάθε ίδρυμα εγκατεστημένο στην επικράτειά του, ότι:

α) το ίδρυμα είναι καταχωρημένο ή εγκεκριμένο σε εθνικό μητρώο από την αρμόδια εποπτική αρχή· σε περίπτωση διασυννοριακής δραστηριότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 20, αναγράφονται στο μητρώο επίσης τα κράτη μέλη στα οποία λειτουργεί το ίδρυμα

β) το ίδρυμα διοικείται πράγματι από πρόσωπα έντιμα, τα οποία είτε διαθέτουν τα ίδια τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα και εμπειρία, είτε προσλαμβάνουν συμβούλους με τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα και εμπειρία

γ) εφαρμόζονται καταλλήλως θεσπισμένοι κανόνες σχετικά με τη λειτουργία κάθε καθεστώτος συνταξιοδότησης το οποίο διαχειρίζεται το ίδρυμα και τα μέλη έχουν επαρκώς ενημερωθεί για τους κανόνες αυτούς

δ) όλα τα τεχνικά αποθεματικά υπολογίζονται και πιστοποιούνται από αναλογιστή ή, εάν όχι από αναλογιστή, από άλλο ειδικό στον εν λόγω τομέα, παραδείγματος χάριν ελεγκτή, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, επί τη βάση αναλογιστικών μεθόδων αναγνωρισμένων από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής

ε) εάν η χρηματοδοτούσα επιχείρηση εγγυάται την πληρωμή συνταξιοδοτικών παροχών, είναι δεσμευμένη ως

προς την τακτική χρηματοδότηση·

στ) τα μέλη είναι επαρκώς πληροφορημένα ως προς τους όρους του συνταξιοδοτικού καθεστώτος και ιδιαίτερα όσον αφορά:

- i) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων στο συνταξιοδοτικό καθεστώς,
- ii) τους οικονομικούς, τεχνικούς και άλλους κινδύνους που συνδέονται με το συνταξιοδοτικό καθεστώς,
- iii) τη φύση και την κατανομή αυτών των κινδύνων.

2. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, και λαμβάνοντας υπόψη τον όγκο των παροχών των εθνικών συστημάτων ασφάλισης, τα κράτη μέλη δύνανται να μεριμνούν ώστε να προσφέρεται ως παροχή στα μέλη η επιλογή για την κάλυψη των κινδύνων που συνδέονται με μακροζωία και επαγγελματική αναπηρία, παροχή για επιζώντα εξαρτώμενα μέλη και παροχή εγγύησης για την επιστροφή των καταβληθεισών συνεισφορών, εάν έτσι συμφωνήσουν οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι ή οι αντίστοιχοι εκπρόσωποί τους.

3. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να εξαρτά και από άλλους περιορισμούς τη λειτουργία ενός ιδρύματος εγκατεστημένου στην επικράτειά του προκειμένου να εξασφαλίζει την κατάλληλη προστασία των συμφερόντων των μελών και των δικαιούχων.

4. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να επιτρέψει ή να απαιτήσει από ιδρύματα εγκατεστημένα στην επικράτειά του να αναθέσουν τη διαχείρισή τους, εν όλω ή εν μέρει, σε άλλες οντότητες ενεργούσες για λογαριασμό τους.

5. Σε περίπτωση διασυνωριακής δραστηριότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 20, οι όροι λειτουργίας ενός ιδρύματος εγκρίνονται προηγουμένως από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής.

Άρθρο 10

Ετήσιοι λογαριασμοί και ετήσιες εκθέσεις

Κάθε κράτος μέλος απαιτεί από όλα τα ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά του να καταρτίζουν ετήσιους λογαριασμούς και ετήσιες εκθέσεις, λαμβάνοντας υπόψη κάθε συνταξιοδοτικό σύστημα που διαχειρίζεται το ίδρυμα και, όπου είναι εφαρμοστέο, ετήσιους λογαριασμούς και ετήσιες εκθέσεις για κάθε ένα συνταξιοδοτικό σύστημα. Οι εν λόγω λογαριασμοί και εκθέσεις πρέπει να παρουσιάζουν πραγματική και ακριβή εικόνα των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και της χρηματοοικονομικής θέσης του ιδρύματος. Οι ετήσιοι λογαριασμοί και οι πληροφορίες που περιέχονται στις εκθέσεις πρέπει να είναι συνεπείς, περιεκτικοί και ακριβείς, και να εγκρίνονται δεόντως από εξουσιοδοτημένα άτομα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 11

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα μέλη και τους δικαιούχους

1. Αναλόγως της φύσεως του συνταξιοδοτικού συστήματος, κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι όλα τα ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά του παρέχουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που παρατίθενται στο παρόν άρθρο.

2. Τα μέλη και οι δικαιούχοι ή/και, όπου είναι δυνατόν, οι εκπρόσωποί τους λαμβάνουν:

α) κατόπιν αιτήματος, τους ετήσιους λογαριασμούς και εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10· όταν ένα ίδρυμα είναι υπεύθυνο για περισσότερα του ενός συνταξιοδοτικά συστήματα, τους λογαριασμούς και την έκθεση για κάθε ξεχωριστό σύστημα·

β) οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με αλλαγές των κανόνων του συνταξιοδοτικού συστήματος εντός εulόγου χρονικού διαστήματος.

3. Η δήλωση των αρχών επενδυτικής πολιτικής, κατ' άρθρο 12, κοινοποιείται στα μέλη και τους δικαιούχους ή/και, όπου είναι εφαρμοστέο, στους εκπροσώπους τους κατόπιν αιτήματος.

4. Κάθε μέλος λαμβάνει επίσης, κατόπιν αιτήματος, αναλυτικές και ουσιαστικές πληροφορίες σχετικά με:

α) το επιδιωκόμενο επίπεδο συνταξιοδοτικών παροχών, εφόσον εφαρμόζεται·

β) το επίπεδο των παροχών σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησης·

γ) το φάσμα των επενδυτικών επιλογών, εάν υπάρχουν, και το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων, όταν το μέλος επωμίζεται τον επενδυτικό κίνδυνο, καθώς και ενημέρωση για τον κίνδυνο και τις δαπάνες που συνδέονται με τις επενδύσεις·

δ) τις λεπτομέρειες μεταφοράς των ασφαλιστικών δικαιωμάτων σε άλλο ίδρυμα επαγγελματικής συνταξιοδότησης σε περίπτωση λήξεως της σχέσεως εργασίας.

Τα μέλη λαμβάνουν κάθε χρόνο συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του ιδρύματος καθώς και την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τη χρηματοδότηση των δεδουλευμένων ατομικών δικαιωμάτων.

5. Κάθε δικαιούχος λαμβάνει, κατά τη συνταξιοδότηση ή όταν καθίστανται ληξιπρόθεσμες άλλες παροχές, τις αναγκαίες πληροφορίες για τις οφειλόμενες παροχές και τις αντίστοιχες επιλογές για την καταβολή τους.

Άρθρο 12

Δήλωση των αρχών επενδυτικής πολιτικής

Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι κάθε ίδρυμα που είναι εγκατεστημένο στην επικράτειά του καταρτίζει, και επανεξετάζει τουλάχιστον ανά τριετία, γραπτή δήλωση των αρχών επενδυτικής πολιτικής. Η δήλωση αναθεωρείται αμέσως μετά από οιαδήποτε σημαντική αλλαγή της επενδυτικής πολιτικής. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η δήλωση να περιέχει, τουλάχιστον, θέματα όπως οι μέθοδοι μέτρησης του επενδυτικού κινδύνου, οι εφαρμοζόμενες τεχνικές διαχείρισης του κινδύνου και η στρατηγική κατανομή των στοιχείων του ενεργητικού όσον αφορά τη φύση και τη διάρκεια των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων.

Άρθρο 13

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στις αρμόδιες αρχές

Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν, για κάθε ίδρυμα εγκατεστημένο στην επικράτειά του, τις αναγκαίες εξουσίες και μέσα προκειμένου να:

α) απαιτούν από το ίδρυμα, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και άλλα διευθυντικά στελέχη ή άτομα επιφορτισμένα με τον έλεγχο, πληροφορίες για όλα τα θέματα που έχουν σχέση με τις δραστηριότητές τους ή οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο·

β) εποπτεύουν τις σχέσεις μεταξύ του ιδρύματος και άλλων επιχειρήσεων ή μεταξύ ιδρυμάτων, όταν τα ιδρύματα εκχωρούν αρμοδιότητες σε αυτές τις άλλες επιχειρήσεις ή ιδρύματα (outsourcing), να επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδρύματος ή να έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αποτελεσματικότητα της εποπτείας·

γ) λαμβάνουν τακτικά τη δήλωση των αρχών της επενδυτικής πολιτικής, τους ετήσιους λογαριασμούς και την ετήσια έκθεση, καθώς και όλα τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για την εποπτεία. Σ' αυτά θα μπορούν να συγκαταλέγονται τα ακόλουθα:

i) εσωτερικές ενδιάμεσες εκθέσεις,

ii) αναλογιστικές αποτιμήσεις και λεπτομερείς υποθέσεις εργασίας,

iii) μελέτες για τα πάγια - υποχρεώσεις,

iv) αποδείξεις για τη συνοχή των αρχών της επενδυτικής πολιτικής,

v) αποδείξεις ότι οι εισφορές καταβλήθηκαν βάσει του προγράμματος,

vi) εκθέσεις των προσώπων που είναι αρμόδια για τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών, κατ' άρθρο 10·

δ) προβαίνουν σε επιτόπιους ελέγχους στις εγκαταστάσεις του ιδρύματος και εφόσον είναι απαραίτητο να ελέγχουν τις εκχωρηθείσες σε τρίτους αρμοδιότητες προκειμένου να διαπιστώσουν αν οι σχετικές εργασίες ασκούνται σύμφωνα με τους εποπτικούς κανόνες.

Άρθρο 14

Εξουσίες παρέμβασης και καθήκοντα των αρμόδιων αρχών

1. Οι αρμόδιες αρχές απαιτούν από κάθε ίδρυμα εγκατεστημένο στην επικράτειά τους να έχει υγιείς διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες και κατάλληλους εσωτερικούς μηχανισμούς ελέγχου.

2. Οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να λαμβάνουν οποιαδήποτε μέτρα, συμπεριλαμβανομένων, ει δυνατόν, μέτρων διοικητικής ή οικονομικής φύσεως, τα οποία είναι αναγκαία και κατάλληλα, είτε έναντι οποιουδήποτε ιδρύματος εγκατεστημένου στην επικράτειά τους είτε κατά των προσώπων που διοικούν το ίδρυμα, προκειμένου να αποφευχθεί ή να αρθεί οποιαδήποτε δυσλειτουργία επιζήμια για τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων.

Μπορούν, επίσης, να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν την ελεύθερη διάθεση των στοιχείων ενεργητικού του ιδρύματος, όταν ιδίως:

α) το ίδρυμα δεν έχει συστήσει επαρκή τεχνικά αποθεματικά όσον αφορά το σύνολο της επιχειρηματικής δραστηριότητας ή δεν διαθέτει επαρκή πάγια στοιχεία για να καλύψει τα τεχνικά αποθεματικά·

β) το ίδρυμα δεν κατέχει τα ρυθμιστικά ίδια κεφάλαια.

3. Για να διαφυλάξουν τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να μεταβιβάσουν ολικώς ή πλήρως τις εκ της νομοθεσίας του κράτους μέλους καταγωγής εξουσίες των διοικούντων ίδρυμα εγκατεστημένο στις επικράτειές τους, σε ειδικό αντιπρόσωπο κατάλληλο να τις ασκήσει.

4. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν τις δραστηριότητες ενός ιδρύματος εγκατεστημένου στις επικράτειές τους, ιδίως εάν:

α) το ίδρυμα δεν προστατεύει επαρκώς τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων·

β) το ίδρυμα δεν πληροί πλέον τους όρους λειτουργίας·

γ) το ίδρυμα αθετεί σοβαρά τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των εφαρμοστέων κανόνων·

δ) σε περίπτωση διασυνωριακής δραστηριότητας, το ίδρυμα δεν τηρεί τις απαιτήσεις όσον αφορά την κοινωνική και εργατική νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής στον τομέα των επαγγελματικών συντάξεων.

Οποιαδήποτε απόφαση για την απαγόρευση των δραστηριοτήτων ενός ιδρύματος είναι δεόντως δικαιολογημένη και κοινοποιείται στο οικείο ίδρυμα.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε σχέση με κάποιο ίδρυμα κατ' εφαρμογήν των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον των δικαστηρίων.

Άρθρο 15

Τεχνικά αποθεματικά

1. Το κράτος μέλος καταγωγής πρέπει να μεριμνά ώστε τα ιδρύματα τα οποία διαχειρίζονται επαγγελματικά συνταξιοδοτικά συστήματα να διαθέτουν, ανά πάσα στιγμή, για το σύνολο των συνταξιοδοτικών συστημάτων τους, τα προσήκοντα ποσά των υποχρεώσεων που αντιστοιχούν στις οικονομικές υποχρεώσεις τις απορρέουσες από το χαρτοφυλάκιο συμβάσεων συνταξιοδότησης.

2. Το κράτος μέλος καταγωγής εξασφαλίζει επίσης ότι τα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών, όταν παρέχουν κάλυψη κατά των βιομετρικών κινδύνων ή/και εγγυώνται είτε την απόδοση των επενδύσεων είτε ένα συγκεκριμένο ύψος παροχών, θα συνιστούν τεχνικά αποθεματικά επαρκή για την πλήρη κάλυψη αυτών των καθεστώτων.

3. Ο υπολογισμός των εν λόγω τεχνικών αποθεματικών πραγματοποιείται κάθε χρόνο. Ωστόσο, το κράτος μέλος καταγωγής μπορεί να επιτρέπει υπολογισμό ανά τριετία, εάν το ίδρυμα πιστοποιήσει στα μέλη ή/και στην αρμόδια αρχή με βεβαίωση ή έκθεση την αναπροσαρμογή του αποθεματικού κατά το μεσοδιάστημα. Η βεβαίωση ή έκθεση θα αντανakλά την αναπροσαρμοσμένη εξέλιξη των τεχνικών αποθεματικών και τις μεταβολές των καλυπτόμενων κινδύνων.

4. Ο υπολογισμός των τεχνικών αποθεματικών διενεργείται και βεβαιώνεται από αναλογιστή ή αν αυτό είναι αδύνατο, από άλλον ειδικό στο αντικείμενο αυτό, συμπεριλαμβανομένου και ελεγκτή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, επί τη βάση αναλογιστικών μεθόδων αναγνωρισμένων από την αρμόδια αρχή του κράτους καταγωγής, σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

α) το ελάχιστο ποσό των τεχνικών αποθεματικών υπολογίζεται με επαρκώς συνετή αναλογιστική αποτίμηση, λαμβανομένων υπόψη όλων των υποχρεώσεων παροχών και εισφορών σύμφωνα με τους συνταξιοδοτικούς διακανονισμούς του ιδρύματος. Το ποσό αυτό πρέπει αφενός να επαρκεί για να εξακολουθήσουν να καταβάλλονται οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις και λοιπές παροχές, αφετέρου δε να αντικατοπτρίζει τις υποχρεώσεις τις απορρέουσες από τα αυξημένα δικαιώματα των μελών επί των συνταξιοδοτικών παροχών. Οι οικονομικές και αναλογιστικές υποθέσεις που επιλέγονται για την εκτίμηση των υποχρεώσεων θα πρέπει επίσης να επιλέγονται με σύνεση, λαμβάνοντας υπόψη, ει δυνατόν, σημαντικό περιθώριο ανεπιθύμητων αποκλίσεων,

β) τα μέγιστα χρησιμοποιούμενα επιτόκια επιλέγονται επίσης με σύνεση και ορίζονται σύμφωνα με τους οικείους κανόνες του κράτους καταγωγής. Για τον καθορισμό των επιτοκίων λαμβάνονται υπόψη:

- η απόδοση των αντίστοιχων στοιχείων του ενεργητικού του ιδρύματος, καθώς επίσης και οι μελλοντικές αποδόσεις των επενδύσεων ή/και

- οι αποδόσεις των αγορών για υψηλής ποιότητας ή κρατικά ομόλογα·

γ) οι βιομετρικοί πίνακες που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τεχνικών αποθεματικών βασίζονται επίσης σε συνετές αρχές, καθόσον αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά των προς συνταξιοδότηση προσώπων αλλά και των συνταξιοδοτικών καθεστώτων, ιδιαίτερα τις αναμενόμενες αλλαγές στους σχετικούς κινδύνους·

δ) η μέθοδος και η βάση υπολογισμού των τεχνικών αποθεματικών πρέπει γενικά να είναι σταθερή από το ένα οικονομικό έτος στο άλλο. Είναι, όμως, δυνατόν να δικαιολογούνται αλλαγές λόγω μεταβολής των νομικών, δημογραφικών ή οικονομικών δεδομένων, επί των οποίων βασίστηκαν οι υποθέσεις εργασίας.

5. Το κράτος μέλος καταγωγής μπορεί να επιβάλει πρόσθετες και λεπτομερέστερες απαιτήσεις καθ' όσον αφορά τον υπολογισμό των τεχνικών αποθεματικών, προκειμένου να εξασφαλισθούν αρκούντως τα συμφέροντα των μελών και των δικαιούχων.

6. Ενόψει περαιτέρω εναρμόνισης των κανόνων σχετικά με τον υπολογισμό των τεχνικών αποθεματικών - ειδικότερα όσον αφορά τα επιτόκια και άλλες υποθέσεις εργασίας που επηρεάζουν το επίπεδο των τεχνικών αποθεματικών- η Επιτροπή, ανά διετία, ή κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους, υποβάλλει έκθεση, απεικονίζουσα την εξέλιξη στις διασυννοριακές δραστηριότητες.

Η Επιτροπή προτείνει κάθε απαραίτητο μέτρο για την αποτροπή πιθανών στρεβλώσεων που προκαλούν τα διαφορετικά επίπεδα επιτοκίων και για την προστασία του συμφέροντος των δικαιούχων και των μελών οποιουδήποτε συνταξιοδοτικού καθεστώτος.

Άρθρο 16

Χρηματοδότηση των τεχνικών αποθεματικών

1. Το κράτος μέλος καταγωγής απαιτεί απ' όλα τα ιδρύματα να έχουν ανά πάσα στιγμή περιουσιακά στοιχεία κατάλληλα και επαρκή για την κάλυψη των τεχνικών αποθεματικών που απαιτούνται για το σύνολο των συνταξιοδοτικών καθεστώτων τους.

2. Το κράτος μέλος καταγωγής μπορεί να επιτρέψει για μικρό χρονικό διάστημα σε κάποιο ίδρυμα να έχει περιουσιακά στοιχεία ανεπαρκή προς κάλυψη των τεχνικών αποθεματικών. Σ' αυτή την περίπτωση, οι αρμόδιες αρχές απαιτούν από το ίδρυμα να καταρτίσει συγκεκριμένο και ρεαλιστικό σχέδιο ανάκαμψης, ώστε να εξασφαλίσει εκ νέου τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1. Το σχέδιο αυτό πρέπει να πληροί τους ακόλουθους όρους:

α) το ίδρυμα καταρτίζει συγκεκριμένο και ρεαλιστικό σχέδιο, προκειμένου να επαναφέρει τα περιουσιακά στοιχεία στο απαιτούμενο ύψος, ώστε να καλύψει πλήρως και εγκαίρως τα τεχνικά του αποθεματικά. Το σχέδιο ανακοινώνεται στα μέλη ή, εφόσον είναι δυνατόν, στους εκπροσώπους τους και/ή υποβάλλεται προς έγκριση στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής·

β) στην κατάρτιση του σχεδίου λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση του συγκεκριμένου ιδρύματος και δη η διάρθρωση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, ένα διάγραμμα των κινδύνων, ένα σχέδιο ρευστότητας, ένα διάγραμμα της ηλικίας των μελών που είναι δικαιούχοι συνταξιοδοτικών παροχών, τα υπό έναρξη συνταξιοδοτικά καθεστάτα, καθώς και εκείνα για τα οποία το σύστημα χρηματοδότησης μεταβάλλεται από μηδενικό ή μερικό σε ολικό·

γ) εάν το συνταξιοδοτικό καθεστώς τερματισθεί κατά το προαναφερθέν στην παρούσα παράγραφο διάστημα, το ίδρυμα ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής. Το ίδρυμα εισάγει μια διαδικασία μεταβίβασης των στοιχείων του ενεργητικού και των αντίστοιχων στοιχείων του παθητικού σε άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή ανάλογο φορέα. Η εν λόγω διαδικασία κοινοποιείται στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής και μια γενική περιγραφή της διαδικασίας τίθεται στη διάθεση των μελών ή, εφόσον είναι δυνατόν, των αντιπροσώπων τους τηρουμένης της εμπιστευτικότητας.

3. Εάν ασκείται διασυννοριακή δραστηριότητα βάσει του άρθρου 20, τα τεχνικά αποθεματικά τυγχάνουν ανά πάσα στιγμή πλήρους χρηματοδότησης για το σύνολο των λειτουργούντων συνταξιοδοτικών καθεστώτων. Εάν δεν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής επεμβαίνουν βάσει του άρθρου 14. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η τήρηση της απαίτησης αυτής, το κράτος μέλος καταγωγής μπορεί να απαιτήσει χωριστή παρουσίαση και διαχείριση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού.

Άρθρο 17

Ρυθμιστικά ίδια κεφάλαια

1. Το κράτος μέλος καταγωγής εξασφαλίζει ότι τα ιδρύματα, τα οποία στο πλαίσιο κάποιων συνταξιοδοτικών καθεστώτων αναλαμβάνουν τα ίδια, αντί της χρηματοδοτούσας επιχείρησης, την ευθύνη για την κάλυψη βιομετρικών κινδύνων ή εγγυώνται ορισμένη απόδοση των επενδύσεων ή ορισμένο ύψος παροχών, έχουν πάντοτε, πέραν των τεχνικών αποθεματικών, συμπληρωματικά περιουσιακά στοιχεία προς κάλυψη των πρόσθετων κινδύνων. Το ύψος των συμπληρωματικών αυτών στοιχείων είναι ανάλογο με τον κίνδυνο και με το ύψος των βασικών στοιχείων του ενεργητικού που αντιστοιχεί στο πλήρες φάσμα των συνταξιοδοτικών καθεστώτων του ιδρύματος. Το ενεργητικό αυτό δεν προορίζεται για την κάλυψη του προβλέψιμου παθητικού, αλλά αποτελεί κεφάλαιο ασφαλείας για την κάλυψη των αποκλίσεων μεταξύ των προβλεπομένων και των πραγματικών δαπανών και κερδών.

2. Το ελάχιστο ποσό των συμπληρωματικών στοιχείων ενεργητικού υπολογίζεται βάσει των κανόνων των άρθρων 27 και 28 της οδηγίας 2002/83/EK.

3. Η παράγραφος 1 δεν εμποδίζει, εντούτοις, τα κράτη μέλη να απαιτήσουν από τα ιδρύματα της επικράτειάς τους να διατηρούν ρυθμιστικά ίδια κεφάλαια ή να θεσπίσουν αναλυτικότερες ρυθμίσεις, αρκεί να δικαιολογούνται από άποψη συνετής διαχείρισης.

Άρθρο 18

Επενδυτικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα τα εγκατεστημένα στις επικράτειές τους να επενδύουν σύμφωνα με τον 'κανόνα της συνετής διαχείρισης' και ιδιαίτερα σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

α) τα στοιχεία του ενεργητικού επενδύονται με γνώμονα την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μελών και των δικαιούχων. Σε περίπτωση πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων, το ίδρυμα ή ο

φορέας που χειρίζεται το χαρτοφυλάκιο του εξασφαλίζει ότι η επένδυση γίνεται αποκλειστικά προς το συμφέρον των μελών και των δικαιούχων·

β) τα στοιχεία του ενεργητικού επενδύονται κατά τρόπο που να εγγυάται την ασφάλεια, ποιότητα, ρευστότητα και κερδοφορία του χαρτοφυλακίου στο σύνολό του.

Το ενεργητικό που προορίζεται για την κάλυψη των τεχνικών αποθεματικών επενδύεται επίσης κατά τρόπο προσιδιάζοντα στη φύση και τη διάρκεια των προσδοκώμενων συνταξιοδοτικών παροχών·

γ) το ενεργητικό επενδύεται πρωτίστως σε οργανωμένες αγορές. Το τμήμα που επενδύεται σε στοιχεία μη εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένες χρηματοοικονομικές αγορές πρέπει οπωσδήποτε να παραμένει σε συνετά επίπεδα·

δ) επένδυση σε παράγωγα μέσα είναι δυνατή όταν συμβάλλουν στη μείωση των επενδυτικών κινδύνων ή διευκολύνουν την αποτελεσματική διαχείριση του χαρτοφυλακίου. Η αποτίμηση των παραγώγων γίνεται με σύνεση, λαμβάνοντας υπόψη το αντίστοιχο τμήμα του ενεργητικού, και περιλαμβάνονται στην αποτίμηση του ενεργητικού του ιδρύματος. Ομοίως, το ίδρυμα πρέπει να αποφεύγει την υπερβολική έκθεση στους κινδύνους του ενός και μοναδικού αντισυμβαλλομένου καθώς και άλλων πράξεων με αντικείμενο παράγωγα μέσα·

ε) τα στοιχεία του ενεργητικού είναι προσηκόντως διαφοροποιημένα, ώστε να αποφεύγεται η υπέρμετρη εξάρτηση από κάποιο συγκεκριμένο επενδυτικό στοιχείο τους ή κάποιο συγκεκριμένο εκδότη ή όμιλο επιχειρήσεων αλλά και η συσσώρευση κινδύνων στο χαρτοφυλάκιο συνολικά.

Οι επενδύσεις σε στοιχεία εκδοθέντα από τον αυτό εκδότη ή από εκδότες ανήκοντες στον ίδιο όμιλο δεν πρέπει να εκθέτουν το ίδρυμα σε υπέρμετρη συσσώρευση κινδύνων·

στ) η επένδυση στη χρηματοδοτούσα επιχείρηση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 5 % του συνόλου του χαρτοφυλακίου και όταν η χρηματοδοτούσα επιχείρηση ανήκει σε όμιλο, η επένδυση στις επιχειρήσεις που ανήκουν στον ίδιο όμιλο με τη χρηματοδοτούσα επιχείρηση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10 % του χαρτοφυλακίου.

Εάν το ίδρυμα χρηματοδοτείται από περισσότερες της μιας επιχειρήσεων, η επένδυση στις επιχειρήσεις αυτές γίνεται με σύνεση, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για προσήκουσα διαφοροποίηση.

Τα κράτη μέλη δύνανται να μην εφαρμόζουν τις απαιτήσεις των στοιχείων ε) και στ) στην επένδυση σε κρατικά ομόλογα.

2. Το κράτος καταγωγής απαγορεύει στο ίδρυμα να δανείζεται ή να ενεργεί ως εγγυητής υπέρ τρίτων. Είναι, όμως, δυνατόν να του επιτρέψει κάποιες δανειοληπτικές πράξεις μόνο για λόγους ρευστότητας και σε προσωρινή βάση.

3. Τα κράτη μέλη δεν απαιτούν από τα ιδρύματα της επικράτειάς τους να επενδύουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 12, τα κράτη μέλη δεν εξαρτούν τις επενδυτικές αποφάσεις των ιδρυμάτων της επικράτειάς τους ή τις αποφάσεις των υπεύθυνων για τις επενδύσεις από κάποια προηγούμενη έγκριση ή συστηματική γνωστοποίηση.

5. Τηρουμένων των παραγράφων 1 έως 4, τα κράτη μέλη δικαιούνται, για τα ιδρύματα της επικράτειάς τους, να θεσπίζουν αναλυτικότερες ρυθμίσεις, όπως ποσοτικούς κανόνες, αρκεί να δικαιολογούνται από άποψη συνετής διαχείρισης, ώστε να καθίσταται εμφανές το πλήρες φάσμα των συνταξιοδοτικών καθεστώτων των εν λόγω ιδρυμάτων.

Ειδικότερα, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν διατάξεις περί επενδύσεων ανάλογες προς αυτές της οδηγίας 2002/83/EK.

Τα κράτη μέλη δεν δύνανται να εμποδίζουν τα ιδρύματα:

α) να επενδύουν μέχρι 70 % του ενεργητικού που καλύπτει τα τεχνικά αποθεματικά ή του συνολικού χαρτοφυλακίου για συνταξιοδοτικά καθεστώτα στα οποία τα μέλη φέρουν τον κίνδυνο επενδύσεων σε μετοχές, διαπραγματεύσιμα αξιόγραφα εξομοιούμενα προς μετοχές και σε εταιρικά ομόλογα εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένες αγορές, καθώς και να αποφασίζουν για το μερίδιο των εν λόγω αξιογράφων στο επενδυτικό τους χαρτοφυλάκιο. Εφόσον δικαιολογείται από πλευράς συνετής διαχείρισης, τα κράτη μέλη δύνανται εντούτοις να επιβάλουν χαμηλότερο όριο στα ιδρύματα που καταβάλλουν συνταξιοδοτικές παροχές με εγγύηση μακροπρόθεσμων επιτοκίων, φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο και παρέχουν εαυτών ως εγγυητή

β) να επενδύουν μέχρι 30 % του ενεργητικού που καλύπτει τα τεχνικά αποθεματικά σε στοιχεία ενεργητικού εκπεφρασμένα σε νομίσματα διαφορετικά από εκείνα στα οποία είναι εκπεφρασμένες οι υποχρεώσεις τους

γ) να επενδύουν σε επιχειρηματικά κεφάλαια.

6. Η παράγραφος 5 δεν αίρει το δικαίωμα των κρατών μελών να απαιτούν την εφαρμογή στα ιδρύματα της επικράτειάς τους αυστηρότερων επενδυτικών κανόνων σε ατομική βάση, αρκεί να δικαιολογούνται από πλευράς συνετής διαχείρισης, ιδίως ενόψει των υποχρεώσεων τις οποίες έχει αναλάβει το ίδρυμα.

7. Εάν ασκείται διασυννοριακή δραστηριότητα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 20, οι αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους υποδοχής δύνανται να απαιτούν την εφαρμογή των κανόνων του δευτέρου εδαφίου έναντι του ιδρύματος του κράτους καταγωγής. Σε τέτοια περίπτωση, οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται μόνο στο τμήμα του ενεργητικού του ιδρύματος που αντιστοιχεί στις δραστηριότητες οι οποίες πραγματοποιούνται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος υποδοχής. Επιπλέον, εφαρμόζονται μόνο εφόσον οι ίδιοι ή αυστηρότεροι κανόνες εφαρμοσθούν και στα ιδρύματα του κράτους υποδοχής.

Οι κανόνες του πρώτου εδαφίου έχουν ως εξής:

α) το ίδρυμα δεν επενδύει άνω του 30 % του εν λόγω τμήματος του ενεργητικού σε μετοχές, άλλα αξιόγραφα εξομοιούμενα προς μετοχές και χρεόγραφα μη εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά, ή το ίδρυμα επενδύει τουλάχιστον 70 % του εν λόγω τμήματος του ενεργητικού σε μετοχές, άλλα αξιόγραφα εξομοιούμενα προς μετοχές και χρεόγραφα εισηγμένα προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά

β) το ίδρυμα δεν επενδύει άνω του 5 % του εν λόγω τμήματος του ενεργητικού σε μετοχές και άλλα αξιόγραφα εξομοιούμενα προς μετοχές, ομολογίες, χρεόγραφα και άλλα μέσα της χρηματαγοράς και της κεφαλαιαγοράς εκδιδόμενα από την ίδια επιχείρηση και άνω του 10 % του εν λόγω τμήματος του ενεργητικού σε μετοχές και άλλα αξιόγραφα εξομοιούμενα προς μετοχές, ομόλογα, χρεόγραφα και άλλα μέσα της χρηματαγοράς και της κεφαλαιαγοράς εκδιδόμενα από επιχειρήσεις που ανήκουν σε έναν και μόνο όμιλο.

γ) το ίδρυμα δεν επενδύει άνω του 30 % του εν λόγω τμήματος του ενεργητικού σε επενδυτικά προϊόντα εκπεφρασμένα σε νομίσματα διαφορετικά από αυτά των υποχρεώσεων.

Προκειμένου το κράτος μέλος καταγωγής να συμμορφωθεί με αυτές τις απαιτήσεις, μπορεί να απαιτήσει το διαχωρισμό των στοιχείων του ενεργητικού.

Άρθρο 19

Διαχειριστής και θεματοφύλακας

1. Τα κράτη μέλη δεν περιορίζουν το δικαίωμα των ιδρυμάτων να ορίζουν για τη διαχείριση του επενδυτικού τους χαρτοφυλακίου, διαχειριστές επενδύσεων εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος και έχοντες τη δέουσα άδεια σύμφωνα με τις οδηγίες 85/611/ΕΟΚ, 93/22/ΕΟΚ, 2000/12/ΕΚ και 2002/83/ΕΚ, καθώς και με τις οδηγίες τις αναφερόμενες στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη δεν περιορίζουν το δικαίωμα των ιδρυμάτων να διορίζουν για την προστασία των στοιχείων του ενεργητικού τους θεματοφύλακες εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος και έχοντες τη δέουσα άδεια σύμφωνα με τις οδηγίες 93/22/ΕΟΚ ή 2000/12/ΕΚ, ή έχοντες άδεια θεματοφύλακα κατά την

έννοια της οδηγίας 85/611/ΕΟΚ.

Η διάταξη που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο δεν εμποδίζει το κράτος μέλος καταγωγής να καταστήσει υποχρεωτικό τον διορισμό θεματοφύλακα.

3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να είναι σε θέση, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, να απαγορεύσει δυνάμει του άρθρου 14 την ελεύθερη διάθεση των στοιχείων του ενεργητικού που κατέχει διαχειριστής ή θεματοφύλακας εντός της επικράτειάς του, κατόπιν αιτήσεως του κράτους καταγωγής του ιδρύματος.

Άρθρο 20

Διασυννοριακές δραστηριότητες

1. Με την επιφύλαξη της εθνικής κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σε θέματα οργάνωσης των συνταξιοδοτικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής συμμετοχής σε αυτά, αλλά και των αποτελεσμάτων των συλλογικών διαπραγματεύσεων, τα κράτη μέλη επιτρέπουν στις επιχειρήσεις της επικράτειάς τους να χρηματοδοτούν ιδρύματα επαγγελματικής συνταξιοδότησης των οποίων η άδεια έχει εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη. Επιτρέπουν επίσης σε τέτοια ιδρύματα των οποίων η άδεια έχει εκδοθεί στις επικράτειές τους να δέχονται χρηματοδότηση από επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών.

2. Ίδρυμα το οποίο επιθυμεί να δεχθεί χρηματοδότηση από χρηματοδοτούσα επιχείρηση η οποία εδρεύει στην επικράτεια ενός άλλου κράτους μέλους χρειάζεται προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 5. Πρέπει όμως να γνωστοποιεί την επιθυμία του να δεχθεί χρηματοδότηση από χρηματοδοτούσα επιχείρηση άλλου κράτους μέλους στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής όπου το ίδρυμα έχει εγκριθεί.

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά τους και προτίθενται να χρηματοδοτηθούν από επιχείρηση εγκατεστημένη στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους να παρέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες όταν προβαίνουν στη γνωστοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 2:

α) το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη υποδοχής·

β) την επωνυμία της χρηματοδοτούσας επιχείρησης·

γ) τα κύρια χαρακτηριστικά του συνταξιοδοτικού καθεστώτος που θα διαχειριστεί το ίδρυμα για λογαριασμό της χρηματοδοτούσας επιχείρησης.

4. Όταν η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής ειδοποιηθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2, και εφόσον δεν υπάρχουν λόγοι αμφιβολίας για το αν η διοικητική ή η οικονομική κατάσταση του ιδρύματος ή η φήμη και τα επαγγελματικά προσόντα ή η πείρα των διαχειριστών του είναι συμβατά με τις πράξεις των οποίων προτείνεται η διενέργεια στο κράτος υποδοχής, θα πρέπει, εντός τριμήνου αφ' ότου λάβει όλες τις πληροφορίες της παραγράφου 3, να τις ανακοινώνει στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής και να ενημερώνει αρμοδίως το ίδρυμα.

5. Πριν το ίδρυμα αρχίσει να διαχειρίζεται συνταξιοδοτικό καθεστώς για χρηματοδοτούσα επιχείρηση σε άλλο κράτος μέλος, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής, εντός δύο μηνών από τη λήψη των πληροφοριών της παραγράφου 3, ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής, εάν ενδείκνυται, για τις διατάξεις της κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την επαγγελματική σύνταξη, οι οποίες πρέπει να τηρούνται κατά τη διαχείριση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος που χρηματοδοτείται από επιχείρηση στο κράτος υποδοχής και κάθε διάταξη εφαρμοστέα σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 7 και με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής ανακοινώνουν τις πληροφορίες στο ίδρυμα.

6. Μόλις το ίδρυμα λάβει την ανακοίνωση βάσει της παραγράφου 5, ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία διαβίβασης της ανακοίνωσης από τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής, το ίδρυμα μπορεί να αρχίσει

να διαχειρίζεται το συνταξιοδοτικό καθεστώς που χρηματοδοτείται από επιχείρηση στο κράτος υποδοχής, σύμφωνα με την κοινωνική και εργατική νομοθεσία του κράτους αυτού σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις και κάθε διάταξη εφαρμοστέα σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 7 και με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

7. Ειδικότερα, ίδρυμα που χρηματοδοτείται από επιχείρηση εγκατεστημένη στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους υπόκεινται επίσης, για τα αντίστοιχα μέλη, στις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής σε ιδρύματα εγκατεστημένα στο εν λόγω κράτος μέλος κατ' άρθρο 11.

8. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους υποδοχής ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής για κάθε σημαντική μεταβολή των διατάξεων της εργατικής και κοινωνικής νομοθεσίας του κράτους μέλους υποδοχής σχετικά με τα συστήματα επαγγελματικής σύνταξης, η οποία μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά του συνταξιοδοτικού συστήματος, κατά το μέρος εκείνο που αφορά τη λειτουργία του συνταξιοδοτικού συστήματος που χρηματοδοτείται από επιχείρηση στο κράτος υποδοχής και κάθε διάταξη εφαρμοστέα σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 7 και με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

9. Τα ιδρύματα υπόκεινται σε συνεχή έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής όσον αφορά τη συμμόρφωση των δραστηριοτήτων τους με τις απαιτήσεις της εργατικής και κοινωνικής νομοθεσίας του κράτους υποδοχής σχετικά με τις επαγγελματικές συντάξεις, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5, καθώς και με τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών της παραγράφου 7. Εφόσον κατά τον έλεγχο αυτό προκύψουν παρατυπίες, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής ενημερώνει πάραυτα την αρχή του κράτους μέλους καταγωγής. Η τελευταία αυτή λαμβάνει, σε συντονισμό με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου το ίδρυμα να παύσει την παράβαση της κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας.

10. Εάν, παρά την εκ μέρους της αρμόδιας αρχής του κράτους καταγωγής λήψη των μέτρων ή ελλείψει κατάλληλων μέτρων στο κράτος καταγωγής, το ίδρυμα εξακολουθεί να παραβιάζει τις εφαρμοστέες διατάξεις της κοινωνικής και εργατικής νομοθεσίας του κράτους υποδοχής σχετικά με τα καθεστάτα επαγγελματικών συντάξεων, οι αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού δύνανται, αφού ενημερώσουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής, να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να προληφθούν ή να κολασθούν περαιτέρω παραβάσεις και δύνανται, εάν είναι απολύτως αναγκαίο, να απαγορεύσουν στο ίδρυμα να λειτουργεί στο κράτος μέλος υποδοχής για λογαριασμό της χρηματοδοτούσας επιχείρησης.

Άρθρο 21

Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, δεόντως, την ομοιόμορφη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ανταλλάσσοντας τακτικά πληροφορίες και εμπειρίες, με σκοπό ιδίως την ανάπτυξη επιτυχών πρακτικών σ' αυτόν τον τομέα, αλλά και στενότερη συνεργασία, προλαμβάνοντας έτσι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και δημιουργώντας τις συνθήκες απρόσκοπτης συμμετοχής μελών διασυνοριακώς.

2. Η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών συνεργάζονται στενά προκειμένου να διευκολύνουν την εποπτεία των πράξεων των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών.

3. Κάθε κράτος μέλος ανακοινώνει στην Επιτροπή τις σημαντικές δυσκολίες που αναφύονται κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών εξετάζουν τις αναφερόμενες δυσκολίες και εξευρίσκουν τις κατάλληλες λύσεις το ταχύτερο δυνατό.

4. Τέσσερα έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση με αντικείμενο την ανασκόπηση:

α) της εφαρμογής του άρθρου 18 και της προόδου στην αναπροσαρμογή των εθνικών συστημάτων εποπτείας και

β) της εφαρμογής του άρθρου 19 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο και ειδικότερα της κατάστασης που επικρατεί στα κράτη μέλη σχετικά με τη χρήση θεματοφυλάκων και του ρόλου που διαδραματίζουν όπου απαιτείται.

5. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής δύναται να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής να αποφασίσουν σχετικά με τον διαχωρισμό των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού του ιδρύματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3 και στο άρθρο 18 παράγραφος 7.

Άρθρο 22

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 23 Σεπτεμβρίου 2005. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις ανωτέρω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη έκδοσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Τα κράτη μέλη δύναται να αναβάλουν μέχρι τις 23 Σεπτεμβρίου 2010 την εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφοι 1 και 2 στα ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά τους, τα οποία κατά την ημερομηνία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν διαθέτουν το ελάχιστο επίπεδο ρυθμιστικών ιδίων κεφαλαίων, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2. Ωστόσο, τα ιδρύματα που επιθυμούν να διαχειριστούν συνταξιοδοτικά συστήματα σε διασυνοριακή βάση, κατά την έννοια του άρθρου 20, δεν δύναται να προβούν στη διαχείριση αυτή μέχρι να συμμορφωθούν με τους κανόνες της παρούσας οδηγίας.

4. Τα κράτη μέλη δύναται να αναβάλουν μέχρι τις 23 Σεπτεμβρίου 2010 την εφαρμογή του άρθρου 18 παράγραφος 1 στοιχείο στ) στα ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά τους. Ωστόσο, τα ιδρύματα που επιθυμούν να διαχειριστούν συνταξιοδοτικά συστήματα σε διασυνοριακή βάση, κατά την έννοια του άρθρου 20, δεν δύναται να προβούν στη διαχείριση αυτή μέχρι να συμμορφωθούν με τους κανόνες της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 23

Έναρξη της ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 24

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 3 Ιουνίου 2003.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. Cox

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ν. Χριστοδουλάκης

(1) ΕΕ C 96 Ε της 27.3.2001, σ. 136.

(2) ΕΕ C 155 της 29.5.2001, σ. 26.

(3) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Ιουλίου 2001 (ΕΕ C 65 Ε της 14.3.2002, σ. 135), κοινή θέση του Συμβουλίου της 5ης Νοεμβρίου 2002 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2003 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2003.

(4) ΕΕ L 283 της 28.10.1980, σ. 23· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1994.

(5) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 149 της 5.7.1971, σ. 2)· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1386/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 187 της 10.7.2001, σ. 1).

(6) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 574/02 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 74 της 27.3.1972, σ. 1)· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 410/2002 της Επιτροπής (ΕΕ L 62 της 5.3.2002, σ. 17).

(7) Πρώτη οδηγία 79/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1973, περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη της δραστηριότητας της πρωτασφάλισης, εκτός της ασφάλισης ζωής και την άσκηση αυτής (ΕΕ L 228 της 16.8.1973, σ. 3)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2002/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 77 της 20.3.2002, σ. 17).

(8) Οδηγία 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1985, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ L 375 της 31.12.1985, σ. 3)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/108/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 41 της 13.2.2002, σ. 35).

(9) Οδηγία 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 1993, σχετικά με τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών (ΕΕ L 141 της 11.6.1993, σ. 27)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 17.11.2000, σ. 27).

(10) Οδηγία 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 126 της 26.5.2000, σ. 1)· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2000/28/ΕΚ (ΕΕ L 275 της 27.10.2000, σ. 37).

(11) Οδηγία 2002/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφάλιση ζωής (ΕΕ L 345 της 19.12.2002, σ. 1).

Βρυξέλλες, 2003-09-23